

A ד"ט

Intro

Today we will Be"H learn מ"ז of דף מציעא. Some of the topics we will learn about include:

Whether כסף finalizes a transaction if
דמים ואין מקפיד עליהן
Someone paid for his purchase with an unspecified sum of money, OR
חליפין ומקפיד עליהן
Two items were exchanged after ascertaining their respective values.

The Gemara discusses whether the following items can be used for חליפין:

- כליו של קונה
The utensil of the buyer, OR
- כליו של מקנה
The utensil of the seller;
- כלי שאין בו שוה פרוטה
A utensil that is not worth a פרוטה;
- כלי
Only a utensil, OR
- פירי
Any other item, such as produce;
- דבר שאינו מסוים
An incomplete item;

The Gemara defines
אסימון as
פולסא, an un-minted coin

B The מחלוקת whether
דבר תורה מעות קונות
One acquires movable items through כסף קנין, payment, OR

משיכה מפורשת מן התורה
Objects are acquired through משיכה, taking it.

The מחלוקת whether
כדרך שתיקנו משיכה במוכרין
כך תיקנו משיכה בלקוחות
The חכמים also decreed that the buyer can retract.

A

דמים
ואין מקפיד עליהן
חליפין
ומקפיד עליהן

כליו של
מקנה

כליו של
קונה

אסימון

B

מחלוקת
דבר תורה מעות קונות

משיכה מפורשת
מן התורה

כדרך שתיקנו משיכה במוכרין
כך תיקנו משיכה בלקוחות

1 So let's review...

The Gemara discusses whether certain transactions are considered

מכר

A sale; and the item is not acquired through payment; or חליפין

An exchange; and both items are acquired through a משיכה on either object;

As soon as one person took and acquired one item, the other acquires the other item.

says רב הונא

מכור לי באלו

קנה

If the buyer said to the seller, "Sell me this item for this unspecified sum of money,"

And the seller accepted it,

The transaction is effective, and he has acquired the item.

1

חליפין

AN EXCHANGE

and both items are acquired through a משיכה on either object; As soon as one person took and acquired one item, the other acquires the other item.

מכר

A SALE

and the item is not acquired through payment

כך פוּאָ
מכור לי באלו – קנה

If the buyer said to the seller

"Sell me this item for this unspecified sum of money,"

And the seller accepted it,

The transaction is effective, and he has acquired the item.

2 The Gemara explains

קנה אף על גב דלא משך

He has acquired the item even without performing a משיכה to it, for one of two possible reasons:

1.

בתורת חליפין

Because

דכיון דלא קפיד

קנה

דכי חליפין דמי

Since he did not set a price, he intended to exchange the item, not to sell it, and

מטבע נעשה חליפין

Money can be used to affect חליפין.

And as soon as one took and acquired the money, the other acquires the item.

2

קנה אף על גב דלא משך

He has acquired the item even without performing משיכה, for one of two possible reasons:

1

בתורת חליפין

Because

דכיון דלא קפיד – קנה

דכי חליפין דמי

Since he did not set a price, he intended to exchange the item, not to sell it, and

מטבע נעשה חליפין

Money can be used to affect חליפין.

And as soon as one took and acquired the money, the other acquires the item.

3

2.
בתורת קנין כסף
Because
דבר תורה מעות קונות
ואמרו משיכה קונה
גזירה שמא יאמר לו נשרפו חטיף בעלייה
One acquires מטלטלין, movable objects, through קנין כסף, payment, מן התורה.
However, the רבנן instituted that one must perform a קנין משיכה to acquire it. Therefore,
מלתא דשכיחא גזרו ביה רבנן
מלתא דלא שכיחא לא גזרו ביה רבנן
This decree was enacted only regarding usual circumstances, but not in unusual circumstances; and it is unusual for a seller not to determine the exact amount of money he receives. Therefore, this transaction can be finalized through קנין כסף as is the original Halachah מן התורה.

3

2

בתורת קנין כסף
Because
דבר תורה מעות קונות
ואמרו משיכה קונה
גזירה שמא יאמר לו נשרפו חטיף בעלייה
One acquires מטלטלין through קנין כסף - מן התורה.
However, the רבנן instituted that one must perform a קנין משיכה to acquire it.
Therefore,
מלתא דשכיחא גזרו ביה רבנן
מלתא דלא שכיחא לא גזרו ביה רבנן
And it is unusual for a seller not to determine the exact amount of money he receives.
Therefore, this transaction can be finalized with קנין כסף as is the original Halachah מן התורה.

4

However, there is a Machlokes regarding אונאה in the above case:
רבה רבה אמר רב הונא
מכור לי באלו קנה
ויש לו עליו אונאה
He has acquired the item, but must compensate the seller if he underpaid, because
דמכור לי באלו קאמר ליה
By referring to it as a sale, he accepted responsibility to pay a fair price.
רבה רב אבא אמר רב הונא
מכור לי באלו קנה
ואין לו עליו אונאה
He has acquired the item, but he does not have to compensate the seller if he underpaid.
The Gemara proceeds to explain that just as in the above case we have established that
דמים ואין מקפיד עליהן קנה
So too, in the case of
חליפין ומקפיד עליהן קנה
If they intended to exchange two items, even though they were particular to first ascertain their respective values, as soon as one person took and acquired one item, the other acquires the other item.

4

אונאה: However, there is a Machlokes regarding
רב אבא אמר רב הונא   רב אבא אמר רב הונא
מכור לי באלו קנה   **מכור לי באלו קנה**
ואין לו עליו אונאה   **ויש לו עליו אונאה**
He has acquired the item, but he does not have to compensate the seller if he underpaid.   He has acquired the item, but must compensate the seller if he underpaid, because
דמכור לי באלו קאמר ליה
By referring to it as a sale, he accepted responsibility to pay a fair price.
The Gemara proceeds to explain that just as in the above case we have established that
דמים ואין מקפיד עליהן קנה
So too, in the case of
חליפין ומקפיד עליהן קנה
If they intended to exchange two items, even though they were particular to first ascertain their respective values, as soon as one person took and acquired one item, the other acquires the other item.

5 As in the following scenario cited in a Braisa;
 הרי שהיה תופש פרתו ועומד
 ראוּבן brought a cow to be sold at the market, so that with
 the proceeds he will buy a donkey which he needed.
 ובא חבירו ואמר לו
 יש לי חמור שאני נותן לך
 שמעון came along and said, "I have a donkey available."
 They then said to each other;
 פרתך בכמה
 בכך וכך
 חמורך בכמה
 בכך וכך
 And agree to exchange the cow for the donkey, which are
 of equal value;
 The Halachah is as follows:
 משך בעל החמור את הפרה
 ולא הספיק בעל הפרה למשוך את החמור
 עד שמת החמור
 קנה בעל החמור את הפרה
 If שמעון, the owner of the donkey, took the cow, he
 acquired the cow, and ראוּבן, the owner of the cow,
 acquired the donkey, even though he did not take it yet.
 Therefore, even if the donkey died before ראוּבן could take
 it, the transaction is effective and it is ראוּבן's loss, because
 the donkey already belonged to him from when שמעון took
 the cow.

The Gemara explains that
 כל חליפין מיקפד קפדי וקנה
 All חליפין operate this way. Both parties ascertain that the
 two items are of equal value and, therefore, make the
 exchange.

However, the Gemara explains, in a case where
 דאמר ליה חמור בפרה וטלה
 He said, "I will exchange my donkey for a cow AND a
 lamb;"
 ומשך את הפרה
 ועדיין לא משך את הטלה
 And שמעון took only the cow, but not the lamb;
 לא קנה בעל החמור את הפרה
 דלא הוה ליה משיכה מעליא
 שמעון did not acquire the cow, because he did not take his
 entire part of the deal; and ראוּבן did not acquire the
 donkey.
 Therefore, if the donkey died, he can renege on the deal,
 because it never took effect.
 =====

5 **בריתא**
הרי שהיה תופש פרתו ועומד
 ראוּבן brought a cow to be sold at the market, so that with
 the proceeds he will buy a donkey which he needed.
ובא חבירו ואמר לו
יש לי חמור שאני נותן לך
 שמעון came along and said, "I have a donkey available."
 They then said to each other;
פרתך בכמה – בכך וכך
חמורך בכמה – בכך וכך
 And agree to exchange the cow for the donkey,
 which are of equal value;
 The Halachah is as follows:
משך בעל החמור את הפרה
ולא הספיק בעל הפרה למשוך את החמור
עד שמת החמור
קנה בעל החמור את הפרה
 If שמעון, the owner of the donkey,
 took the cow, he acquired the cow,
 and ראוּבן, the owner of the cow,
 acquired the donkey, even though he did not take it yet.

Therefore,
 even if the donkey died before ראוּבן could take it,
 the transaction is effective and it is ראוּבן's loss,
 because the donkey already belonged to him
 from when שמעון took the cow.

כל חליפין מיקפד קפדי וקנה
 All חליפין operate this way.
 Both parties ascertain that they are of equal value
 and, therefore, make the exchange.

However, the Gemara explains, in a case where
דאמר ליה חמור בפרה וטלה
 He said, "I will exchange my donkey for a cow AND a lamb;"
ומשך את הפרה
ועדיין לא משך את הטלה
 And שמעון took only the cow, but not the lamb;
לא קנה בעל החמור את הפרה
דלא הוה ליה משיכה מעליא
 שמעון did not acquire the cow,
 because he did not take his entire part of the deal;
 and ראוּבן did not acquire the donkey.
 Therefore, if the donkey died,
 he can renege on the deal,
 because it never took effect.

6 The Gemara cites a ברייתא that discusses how חליפין is performed in the case of קנין סודר
Where an item of nominal value is symbolically exchanged in order to effect a קנין

The Pasuk says
וזאת לפנים בישראל על הגאולה ועל התמורה לקיים כל דבר שלף איש נעלו ונתן לרעהו
Boaz and the גואל used a shoe as קנין חליפין to finalize their agreement.

The Gemara explains:
גאולה זו מכירה
'Geulah' refers to using a קנין סודר as a means of finalizing a sale;
תמורה זו חליפין
'Temura' refers to חליפין, exchanging two items.
However, the Pasuk is unclear:
מי נתן למי
Who gave the shoe to whom?

And there's a Machlokes:
The תנא קמא maintains
בועז נתן לגואל
Boaz, who acquired the estate of Rus and Naomi, gave the shoe, as Rav said
בכליו של קונה
The utensil of the buyer is used for חליפין, because
ניחא ליה לקונה
דלהוי מקנה קונה
כי היכי דלגמר ולקני ליה
He agrees to give the utensil so that the seller shall grant him the item.

רבי יהודה אומר
גואל נתן לבועז
The גואל gave the shoe to Boaz, as Levi said
בכליו של מקנה
The utensil of the seller is used, because
בההיא הנאה דקא מקבל מיניה
גמר ואקניה ליה
The seller receives the gratification of the buyer accepting his gift, and in exchange grants him the item.
=====

6 קנין סודר
Where an item of nominal value is symbolically exchanged in order to effect a קנין

וזאת לפנים בישראל
על הגאולה ועל התמורה
לקיים כל דבר
שלף איש נעלו
ונתן לרעהו

However, the Pasuk is unclear:

מי נתן למי

Who gave the shoe to whom?

רבי יהודה
גואל נתן לבועז
גואל
gave the shoe
to Boaz

as Levi said
בכליו של מקנה
The utensil of the seller is used, because
בההיא הנאה
דקא מקבל מיניה
גמר ואקניה ליה
The seller is gratified that the buyer accepts his gift, and in exchange grants him the item.

תנא קמא
בועז נתן לגואל
Boaz, who acquired the estate of Rus and Naomi, gave the shoe,

as Rav said
בכליו של קונה
The utensil of the buyer is used for חליפין, because
ניחא ליה לקונה
דלהוי מקנה קונה
כי היכי דלגמר ולקני ליה
He agrees to give the utensil so that the seller shall grant him the item.

7 Another Halachah regarding חליפין:
 A בריתא states:
 קונין בכלי אע"פ שאין בו שוה פרוטה
 One can perform חליפין with a utensil, even if it is not worth a פרוטה.
 אבל בפירי לא
 understood רב נחמן
 לא שנו אלא בכלי
 אבל בפירי לא
 ONLY utensils can be used, but not any other item, such as produce, because the Pasuk says
 נעלו
 נעל אין מידי אחרינא לא
 Only a utensil, such as a shoe, is used for חליפין.
 However,
 understood רב ששת
 אפילו בפירות
 Any item may be used, as the Pasuk says
 לקיים כל דבר
 Any item may be used, and the Pasuk uses the example of מנעל to exclude
 מה נעלו דבר המסויים
 אף כל דבר המסויים
 לאפוקי חצי רמון וחצי אגוז דלא
 Only a complete item may be used, and not half a fruit.
 =====

The Mishnah on מ"ד דף continues
 אסימון קונה את המטבע
 ואין המטבע קונה את האסימון
 The Gemara explains that אסימון means
 פולסא
 An un-minted coin;
 These coins are considered merchandise, and so performing a משיכה on these coins effects a קנין, while taking the regular currency does not.
 =====

7

בריתא

קונין בכלי אע"פ שאין בו שוה פרוטה
 One can perform חליפין with a utensil, even if it is not worth a פרוטה.

רב הלל
אפילו בפירות
 Any item may be used, as the Pasuk says

לקיים כל דבר
 Any item may be used, and the Pasuk uses the example of מנעל to exclude
 מה נעלו דבר המסויים
 אף כל דבר המסויים
 Only a complete item may be used, and not half a fruit.

רב נחמן
לא שנו אלא בכלי אבל בפירי לא
 ONLY utensils can be used, but not any other item, such as produce, because the Pasuk says
 נעלו
 נעל אין מידי אחרינא לא
 Only a utensil, such as a shoe, is used for חליפין.

אסימון
אסימון קונה את המטבע ואין המטבע קונה את האסימון
 The Gemara explains that אסימון means
פולסא
 An un-minted coin;
 These coins are considered merchandise, and so performing a משיכה on these coins effects a קנין, while taking the regular currency does not.

8 The Mishnah continues
 מטלטלין קונין את המטבע
 מטבע אינו קונה את המטלטלין
 Performing a משיכה on the item finalizes the transaction,
 and the buyer is obligated to pay, while giving the money
 does not obligate the seller to give the item.
 Furthermore,
 כל המטלטלין קונין זה את זה
 In an exchange of two items, the transaction is finalized
 when either party performs a משיכה on one of the items.
 כיצד
 משך הימנו פירות
 ולא נתן לו מעות
 אינו יכול לחזור בו
 Performing a קנין on produce obligates the buyer in
 payment, while
 נתן לו מעות
 ולא משך הימנו פירות
 יכול לחזור בו
 Paying for the produce does not obligate the seller to give
 them to the buyer.

אבל אמרו מי שפרע מאנשי דור המבול ומדור הפלגה
 הוא עתיד להפרע ממי שאינו עומד בדיבורו
 If one retracts after payment, thus violating his word,
 Hashem will punish him, just as He punished the genera-
 tions of the Flood and the Dispersion.

=====

The Mishnah concludes
 רבי שמעון אומר
 כל שהכסף בידו
 ידו על העלינוה
 Whoever has the payment in his possession has the upper
 hand. Therefore, after payment, only the seller can retract,
 since he has the money and the merchandise, but the
 buyer cannot retract.

8

<p>מטבע אינו קונה את המטלטלין <i>Giving the money does not obligate the seller to give the item.</i></p>	<p>מטלטלין קונין את המטבע <i>משיכה on the item finalizes the transaction, and the buyer is obligated to pay</i></p>
<p>Furthermore, כל המטלטלין קונין זה את זה <i>In an exchange of two items, the transaction is finalized when either party performs a משיכה on one of the items.</i></p>	
<p>כיצד משך הימנו פירות - ולא נתן לו מעות אינו יכול לחזור בו <i>Performing a קנין on produce obligates the buyer in payment, while</i></p>	
<p>נתן לו מעות ולא משך הימנו פירות יכול לחזור בו <i>Paying for the produce does not obligate the seller to give them to the buyer.</i></p>	
<p>אבל אמרו מי שפרע מאנשי דור המבול ומדור הפלגה הוא עתיד להפרע ממי שאינו עומד בדיבורו <i>If one retracts after payment, thus violating his word, Hashem will punish him, just as He punished the generations of the Flood and the Dispersion.</i></p>	
<p><i>רבי שמעון</i> כל שהכסף בידו ידו על העלינוה <i>Whoever has the payment in his possession has the upper hand.</i> Therefore, after payment, only the seller can retract, since he has the money and the merchandise.</p>	

9 The Gemara brings two explanations of this מחלוקת, based on the הלכה וריש לקיש how one can acquire movable objects:

1.

אמר רבי יוחנן

דבר תורה מעות קונות

Both the תנא קמא and רבי שמעון agree that one acquires movable objects through כסף, by payment;

ומפני מה אמרו משיכה קונה

גזירה שמא יאמר לו נשרפו חטיף בעלייה

The רבנן instituted that one must perform a משיכה, to take it in order to acquire it, because they were concerned

שמא תפול דליקה באונס

A fire might accidentally break out, and

אי מוקמת להו ברשותיה

מסר נפשיה טרח ומציל

Since the seller can back out if the merchandise rises in price, he will exert himself to save the merchandise, since he may eventually gain.

ואי לא

לא מסר נפשיה טרח ומציל

If he could not retract the sale, he would not exert himself to protect the merchandise from the fire, because they are no longer his.

However, the תנא קמא maintains

כדרך שתיקנו משיכה במוכרין

כך תיקנו משיכה בלקוחות

They חכמים also decreed that the buyer can also retract, as Rashi explains

בשביל אותה תקנה עצמה דנשרפו חטיף

Out of concern for a fire that might break out;

דכ"ש כי מוקמת לחזרה נמי ברשות לוקח

מסר נפשיה המוכר וטרח ומציל

If the buyer sees a fire, he will simply retract;

This will certainly motivate the seller to save the merchandise.

However, רבי שמעון maintains

לא תיקנו משיכה בלקוחות

They did not go so far, and did not give the buyer the right to retract.

9 Two explanations of this מחלוקת, based on the הלכה וריש לקיש how one can acquire movable objects

1

רבי יוחנן

דבר תורה מעות קונות

Both the תנא קמא and רבי שמעון agree that one acquires movable objects through כסף, by payment

ומפני מה אמרו משיכה קונה

גזירה שמא יאמר לו נשרפו חטיף בעלייה

The רבנן instituted that one must perform a משיכה, because they were concerned

שמא תפול דליקה באונס

A fire might accidentally break out, and

אי מוקמת להו

ברשותיה

מסר נפשיה

טרח ומציל

Since the seller can back out if the merchandise rises in price,

he will exert himself to save the merchandise, since he may eventually gain.

ואי לא

לא מסר נפשיה

טרח ומציל

If he could not retract the sale, he would not exert himself to protect the merchandise from the fire, because they are no longer his.

However, the תנא קמא maintains

כדרך שתיקנו משיכה במוכרין
כך תיקנו משיכה בלקוחות

They חכמים also decreed that the buyer can also retract, as Rashi explains

בשביל אותה תקנה עצמה דנשרפו חטיף

Out of concern for a fire that might break out;

דכ"ש כי מוקמת לחזרה נמי ברשות לוקח

מסר נפשיה המוכר וטרח ומציל

If the buyer sees a fire, he will simply retract;

This will certainly motivate the seller to save the merchandise.

However, רבי שמעון maintains

לא תיקנו משיכה בלקוחות

They did not go so far, and did not give the buyer the right to retract.

10 2.
 On the other hand,
 ריש לקיש אמר
 משיכה מפורשת מן התורה
 The תנא קמא holds that one acquires movable objects
 through משיכה, as the Pasuk says
 וכי תמכרו ממכר לעמיתך או קנה מייד עמיתך
 דבר הנקנה מייד ליד
 One acquires from the hand of his fellow, a reference to
 משיכה.
 Therefore, they maintain
 לוקח מצוי הדר ביה
 The buyer may also retract, because payment is
 completely ineffective.
 However, רבי יוחנן רבי שמעון agrees with רבי יוחנן that
 דבר תורה מעות קונות
 And קנין משיכה is only מדרבנן, and so they only decreed
 מוכר מצוי הדר ביה
 That the seller can retract, as explained earlier.
 However,
 לוקח לא מצוי הדר ביה
 The buyer cannot retract.

10 2

הל' אק"ל

משיכה מפורשת מן התורה
 The תנא קמא holds that one acquires movable objects
 through משיכה, as the Pasuk says

וכי תמכרו ממכר לעמיתך
 או קנה
 א רפ"ק א"ב
 בידי עמיתך
 א רפ"ק א"ב

Therefore, they maintain
לוקח מצוי הדר ביה
 The buyer may also retract,
 because payment is completely ineffective.

However, רבי יוחנן רבי שמעון agrees with רבי יוחנן that
דבר תורה מעות קונות
 And קנין משיכה is only מדרבנן, and so they only decreed

לוקח	מוכר
לא מצוי הדר ביה	מצוי הדר ביה
The buyer cannot retract.	That the seller can retract.